

Sosialar ábøtir

Teir, ið landinum stýra, siga nú, at teir vilja bota um tey sosialu viðurskiptini.

»14. septembere framstillar tað, sum at tað er núsitandi landsstýrið, ið av sínum eitingum hevur reist málið.

Nei, soleiðis er nú ikki; tí fyrri 3. árum síðan vórðu ábøtir á sosialu viðurskiptini setti í gildi í Danmark, og tá kom skriv niðri frá við boðum um, at frá statinum er alt lagt so til rættis, at ábøturnar tá beinanvegin kundu verið gjørdar eisini í Føroyum, um teir, sum her stýra, eru vælsinnaðir í so máta.

3 ár hevur landsstýrið og tess samgongumenn ligið omaná hesum máli, og nú stendur val fyrri durum, so nú má okkurt verða gjørt.

Landsstýrið og tess flokkar eru greiðir yvir, at teirra dagar eru taldir, um teir framvegis seta seg smíti at bota um viðurskipti teirra, sum torva stuðul og við Guði og æruni eiga tað uppiborið.

Ikki er langt síðan, at eg hitta ein fiskimann, sum hevur ligið sjúkum og noyðdist til Keypmannahavnar og kom har at liggja saman við donskum monnum, og hesir fingur pengar bornar inn á stovuna. Teir spurdu tann føroyska fiskimannin, hvussu tað bar til, at ongin peningur varð borin inn til hansara.

Hann visti onki at svara uttan tað, at hann ikki var danskari og hevði tí ongan rætt til sama stuðul sum Danir fingur.

Hetta hildu donsku menn vera lögdið, og teir spurdu henda føroyingin, um Føroyar ikki er partur í tí danska ríkinum, og hvussu tað so kundi bera til, at danskir sjúklingar fingur stuðul og peningin bornar í hvørjum mánaða inn á sjúkrahúsini, meðan ein føroyingur lá og hugdi at og onki oyra kundi fáa. Hesin føroyski fiskimaðurin dugdi einki at svara og skilir ikki, hvi føroyskir sjúklingar ikki hava sama rætt sum teir donsku.

Men soleiðis er tað enn dagin í dag, og soleiðis hevur altíð verið. Fólk minnst enn, hvussu mong ár føroysk fólk máttu stogga, áðrenn tey fingur ellisrentuna, sum longu í fleiri ár galt í Danmark, áðrenn hon kom í gildi í Føroyum.

Javnaðarmenn settu ferð aftaná ferð uppskot á tingi um at seta ellisrentulógina í gildi her í Føroyum, eins og hon galt í hinum partinum av kongarikinum. Men okkara uppskot vórðu á hvørjum ári feld, og sluppu ikki ígjøgnum fyrr enn afturhaldflokkarnir á tingi sóu, at teir mistu stemmur orsakað av tí, at teir feldu góð uppskot, sum komu frá javnaðarmonnum. Tá noyðust teir at býta í tað síra eplið og stemma við javnaðarmonnum at seta ellisrentuna í gildi. Men teir minkaðu uppskotini. Tað gjørdur teir á tann hátt, at teir settu egið uppskot við smærri tolum og lótu javnaðaruppskotini fella, og so komu teirra uppskot ígjøgnum — smærri tol, men sum ein uggi, sum hjálpti teimum at eiga eftiri nógv fleiri stemmur, enn teir av nettum

skuldu átt. Teir blindaðu fjøldina, og tað hava teir livað uppá til dagin í dag.

Soleiðis gekst við ellisrentuni, og á sama hátt gekk, tá ið lógin um fólkpensjón kom í gildi í Føroyum, og nú ið talan er um sosialar ábøtur, nú bera teir seg at á sama hátt.

Trý ár hava teir ligið omaná, men nú ræðast teir valið, — lógtingsval verður í heyst, og tí skunda teir sær nú at lova fólk sosialar ábøtir.

Men neyvan fara fólk aftur einaferð enn at lata seg lokka, eins og óvitar, ið lata seg lokka við einum

litlum sukurmola. Nei, nei — minni enn so. Nú hevur hin fátæka fjøldin folt sviðan so harðan sum aldri fyrr av tí stóra órættinum, sum hon hevur ligið og enn liggur undir, at nú er hon vaknað, og nú skal meira enn sosialar ábøtir til fyrri at kunna rura teirri kúgaðu fjøldini aftur í sovn.

Fjeldarinnar rættvisu krøv í uppskotum javnaðarmanna eru ferð aftaná ferð skúgvad til viks av tí yvirklassa fleitali, sum hevur maktina á Føroya lótingi. Yvirklassin hevur onki gott viljað gjørt fyrri slitmannafjeldina, og sami illvilji verður at halda áfram, inntil javnaðarflokkurin fær reinan meiriluta og kann einsamallur seta landsstýrið í Føroyum. Hetta er hin kúgaða fjøldin nú vörðin fullkomuliga greið yvir.

Ognarleysir á landi og sjógv! fylkist nú og styðið sosialdemokratiið — einasti flokkur, sum vil bjarga slitmannafjeldini og harvið eisini øllum okkara føroyska samfelagi upp á fótur.

J. H. Danbjørg.

Embætisvitjan

Ester Amundsen, medisinalstjóri í Danmark síðan 1961, hevur vitjað í Føroyum.

Tað, sum eyðkennir eisini henda danska embætismann, er tað, at hon var glað fyrri at hava vitjað Føroyar, og at hon ikki visti »ret meget« um Føroyar fyrr, og at sjúkrahúsviðurskiptini eru so góð, sum tey eru við teim nýggju deildum, sum eru í gerð.

Medisinalstjóriin helt, at tað um fá ár fór at verða lættari at flyta sjúklingar oyggjanna millum, nú vegasambandið er so nógv batnað.

Um flutningsfór helt hon, at tað er sjálvandi, at man hevur ein helikoptara til at hava í vissum førum, men til sjúkrahúsflyting vanliga trúði hon, at bilur og bátur fóru at vera flutningsfórin í framtíðini, men so við helikoptara eisini.

OV SEINT VIÐ BYGGINGINI

— Um sjúkrahúsbýggingina helt Ester Amundsen, at tað gekst ov seint; men hetta eru teir, sum byggja, sum hava tað avgerandi orðið — tað galt um at byggja skjótt.

Landssjúkrahúsið verður sum kunnugt nógv útbýgt, og síðan verður statshospitalið at taka sær av sjúklingum; tað verður ein stór psykiatrisk deild, og soleiðis verður sjáldan neyðugt at senda sjúklingar av landinum.

Eisini verður ein fysiurgisk deild, so sjúklingar kunnu fáa høvi at venja seg aftur at koma at vera við í dagligum arbeiði, hetta er eitt týðningarmikið lið í modernaðari sjúkrahúsgerð.

Somuleiðis verður deild fyrri barnakonur.

400 SEINGJAPLASS

Tá øll byggingin verður lúg, verða tilsamans 400 seingjaplass, og skuldi tá verið so mikið av sjúklingapláss til oyggjarnar í lótni, men tað er tó tikið við í byggingina, at framhaldbygging kann fara fram uttan ovurstórar útreiðslur.

TAÐ MÁ GERAST HIGANI

Viðvíkjandi sjúkrasysturum helt Ester Amundsen, at tað eftir hennara tykki hevði verið beint at havt heilsusjúkrasystur ymsastaðni á byggunum (sundhedssygeplejersker) sum óivað høvdu verið til góða nyttu.

Somuleiðis viðvíkjandi lækna-spurninginum, her var hon av teirri áskoðan, at vegasambandið fór at verða til alstóra hjálp, soleiðis at lækna- og øðrum læknaðomum kundu hjálpa hvørjum øðrum, so teir komu at fáa ta fríðuð sum teir eiga uppiborna og nú ikki kunnu fáa.

Um hetta fór at krevja størri læknatal, vildi hon einki siga um, men helt í øllum førum, at skuldi nakað fremjast, so mátti initiativið koma frá føroyingum sjálvum.

FLEIRI UPPHIALDSHEIM

Tað er einki at taka seg aftur í, at tað er neyðugt at fáa fleiri pláss fyrri kronisk sjúkum og gomlum. Fólk verða eldri nú enn fyrr, og trongdin er tí størri til slíkar deildir.

Nordoya Sparikassi

tlf. 5043

stovnaður 1919

tlf. 5043

Renta av innistandandi peningi:

3 mánaða uppsøgn 5 % p. a.
vanlig konti 4 % p. a.
kekk konti 2 % p. a.

Fyri peningahæddir við longri uppsagnartíð verður renta latin eftir servatlu.

Avgreiðslutiðin er:

vanligar gerandisdagar kl. 10—12 og kl. 13½—15½
leygardag kl. 10—12½

Deild: Leirvíkar Sparikassi

avgreiðslutið: týsdag og friggjadag kl. 15½—17.

Hví???

so nógv stríð, tá ið tað ikki er neyðugt.

Crede Debonair turkimaskinan ger arbeiði nógv lættari, skjótari og betri, og prísurin er sámuligur kr. 545 Spyrjið um treytir.

RADIO-EL tlf. 1397

**HUGSA TYGUM UM AT FERÐAST
- TOSIÐ FYRST VIÐ**

faroe airways

SØRVÁGUR 103

Tryggingarsambandið FØROYAR

Føroya Kriggstrygging	Tlf. 1090
Føroya Sjóvátrygging	- 1090
Føroya Brunatrygging	- 1098
Føroya Vanlukkutrygging	- 1466

Vit tryggja:

Bátar, skip, vørur, hús, innbúgv, akfór o. a.

Føroyingar elga at tryggja í landsins egnu trygging.

Teir

tiltiknu

NILFISK

**dustsúgv-
ararnir**

Pf. MARIA POULSEN & Co.

Tlf. 2000

TØRSHAVN

Tlf. 2001